
Referat af møde i Forskningsudvalget 6. oktober 2021

Deltagere:

Prorektor Peter Kjær (formand)
Informationsspecialist Sidse Louise Schelde (observatør)
Lektor Lasse Martin Koefoed
Lektor Lars Buur
Lektor Lise Lotte Hansen
Lektor Pernille Juhl
Ph.d-studerende Ida Frost Kyvsgaard
Ph.d-studerende Kasper Anthon Sørensen
Ph.d-studerende Mathias Mikkelsen
Professor Anette Elisabeth Warring
Professor Benni Winding
Professor Hanne Warming
Professor Jeppe Dyre
Sekretariatsmedarbejder Michael Brodthagen
Teamleder Lene Lillebro (observatør)
AC-Fuldmægtig i Rektorsekretariatet Nanna Hølge-Hazelton (sekretær, referent)

Dekan Andreas de Neergaard (pkt. 3)
Specialkonsulent Cecilie Thorsted Flo (pkt. 5)

Afbud:

Bibliotekschef Joanna Ball (observatør)
Chefjurist Kirsten Dybvad Mikkelsen (observatør)
Professor Jan Pries-Heje
Professor Rikke Andreassen
Studerende Julie Skaaning Bruun
Vicedirektør Elisabeth Hvas (observatør)

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat og opfølgning på drøftelser fra sidste møde
3. Uformel drøftelse af strategiske forskningsbevillinger udmøntet gennem store konsortier
4. Orientering og drøftelse vedrørende ekstern forskningsfinansiering
5. Drøftelse af Ph.d.-området
6. Eventuelt

Bilag:

- Udkast til referat af FOU-møde d. 18. august 2021
- Cover: Drøftelse af aktuel forskningspolitisk tendens: Strategiske forskningsbevillinger udmøntet gennem store konsortier med inddragelse af bred aktørkreds
 - Bilag 1: Notat fra CeDif
 - Bilag 2: Baggrundsmateriale om DIREC
 - Bilag 3: Baggrundsmateriale fra Innovationsfonden
- Cover: Årlig ledelsesrapportering vedr. ekstern forskningsfinansiering, 2020 – orientering og drøftelse
 - Bilag 1: Internt notat om ekstern forskningsfinansiering 2020
- Cover: Oplæg til drøftelse af ph.d.-området
 - Bilag 1: Den Internationale Evaluering af Ph.d.-uddannelsen på RUC

- Bilag 2: Udkast til Handleplan for ph.d.-området
- Bilag 3: Seneste Ph.d.-strategi 2016-2020
- Strategi 2030 Interconnected

Ad 1 - Godkendelse af dagsorden

Udvalget godkendte dagsordenen.

Ad 2 - Godkendelse af referat og opfølgning på drøftelser fra sidste møde

Prorektor Peter Kjær (herefter: PK) fulgte op på drøftelser fra sidste møde og Forskningsudvalget (herefter: udvalget) godkendte referatet.

Ad 3 - Uformel drøftelse af strategiske forskningsbevillinger udmøntet igennem store konsortier

PK indledte drøftelsen med en rammesætning af den missionsdrevne forskningspolitik og tendensens til, at offentlige forskningsmidler skal "invitere til dannelse af partnerskaber" i processer hvor der formuleres såkaldte "roadmaps" over relevante forskningstemaer, hvorefter der etableres tværgående konsortier mellem udvalgte forskningspartnere.

Dekan Andreas de Neergaard (herefter AdN) deltog under dette punkt for at give en præsentation af de tre eksempler, som er afsæt for drøftelsen (forskning på daginstitutionsområdet, digital forskning (DIREC) og Innomissions), samt perspektiv på hvad RUC kan gøre. De tre eksempler udviste stor variation både i forhold til RUC's placering som aktør og dermed også indflydelsesmuligheder og i forhold til de konkrete udmøntningsprocesser. Her var erfaringerne på daginstitutionsområdet relativt positive, og udfaldet i forhold til det nye DIREC forskningscenter blev også positivt, selvom RUC initialt ikke var inkluderet i etableringen af centret. Derimod har processerne omkring Innomissions været kompleks og frustrerende og præget af uklarhed om spilleregler og stor fokus på interessevaretagelse og erhvervsinteresser. Her har det været svært at være et mindre universitet.

På baggrund af de tre eksempler pegede AdN på to overordnede udfordringer RUC:

- Det er altid både et fagligt og politisk spørgsmål, hvem der skal være repræsentant i forhandlinger, men der skal være en forhandler på ledelsesniveau. Tidligere har det været prorektors opgave, hvor det i dag ofte er dekanerne fordi processerne har et stærkt fagligt fokus. Det betyder dog, at meget få personer skal dække et bredt felt af fagområder, som rækker ud over deres faglige viden og netværk.
- Der er en sammenhæng mellem at sidde med i nationale partnerskaber og at få adgang til EU-midler. Det udfordrer de små universiteter, som ikke har ressourcer til at være repræsenteret i lige så mange partnerskaber som de store universiteter.

Ifølge AdN kan RUC enten vælge at prioritere de områder, hvor RUC har en stærkt faglig tyngde og en vigtig stemme, som eksempelvis på daginstitutionsområdet, og ikke bruge energi på områder hvor vores position er meget beskeden. Alternativt kan RUC vælge at prioritere en bredere deltagelse hvor vi har mindre at byde ind med, men hvor der måske kan "drysse noget af" på os. Det afhænger af fagområdet om RUC reelt kan få en stemme i et samarbejde.

Udvalget diskuterede hvad RUC kan lære af processerne og hvad universitetet bør være opmærksomme på fremover i konsortiedannelser. Særligt to områder fik bred opbakning:

1. De rigtige personer skal prioriteres og klædes på til forhandlingerne:

- Der skal laves en grundig interessentanalyse og en klar arbejdsfordeling forud for, at forhandlingsprocesser sættes i gang.
- Der blev foreslået, at dekanerne og prorektor i højere grad får adgang til og benytter sig af faglige ressourcegrupper, når de skal forhandle inden for fagområder, som de ikke selv er specialiseret i. Det blev understreget, at et sådan tiltag vil kræve en ledelsesmæssig prioritering ift. at give forskerne tid til at supportere ledelsen.

2. RUC skal køre en mere opsøgende og offensiv mediestrategi:

- Der var enighed i udvalget om ikke at bruge for meget tid på "roadmaps", da det sjældent fungerer godt i praksis. Dog skal RUC blive bedre til at holde øje med hvad der "breakes" i nyhederne, så forskerne kan være aktive og opsøgende i forbindelse med, at der sættes politisk fokus på og midler til bestemte forskningsområder.
- Det blev foreslået at inddrage RUC Kommunikation mere aktivt i forhold til at orientere forskerne om hvad der rører sig inden for deres fagfelter, så de kan være på forkant med forskningsfortællinger.

Ad 4 - Orientering og drøftelse vedrørende ekstern forskningsfinansiering

RUC har tidligere lavet en samlet forskningsredegørelse hvert år, men processen og produktet har bl.a. været udfordret af, at data kommer på forskellige tidspunkter i løbet af året. I stedet for at drøfte forskningsredegørelsen, bad PK derfor udvalget gennemgå det vedlagte bilag om ekstern forskningsfinansiering.

Udvalget bemærkede, at de private fonde spiller en stigende rolle på tværs af fagområder, særligt på IKH. DFF er den største spiller af de statslige fonde, men RUC's succesrater på de tematisk udpegede, strategiske områder er lavere både hvad angår midler fra Innovationsfonden og DFF, til trods for, at der er sat stort ind på at kvalitetssikre ansøgninger [RUC har dog efterfølgende fået to bevillinger ifm. tematiske DFF-calls].

Der findes ikke et simpelt svar på hvordan succesraterne kan øges, men Forskningservice anbefaler, at forskerne fokuserer deres ansøgninger frem for at søge bredt.

Et af udvalgsmedlemmerne fremhævede Forskningservice som en stor hjælp i hendes proces med at prioritere ansøgninger, fx i form af en screening inden en EU-ansøgningsproces. Den hjælp er ikke så nem af få lokalt på institutterne, som forholdene er nu. Derudover blev det anbefalet at arbejde med genansøgninger i de tilfælde, hvor man får afslag.

Udvalget var enige om, at der med fordel kan arbejdes for en kultur blandt forskerne, hvor man deler sine afslag og gode reviews med hinanden, så forskerne kan lære af hinanden.

I forlængelse af diskussionen om kvalitetssikring af ansøgninger diskuterede udvalget i hvilken udstrækning RUC skal agere "gatekeeper". Der var enighed om, at i tilfælde hvor RUC medfinansierer et projekt er det nødvendigt med en gatekeeperfunktion af hensyn til kvalitet og universitetets ry samt instituttets økonomiske forpligtelser. PK understregede, at en ansøgning ikke må være et "solo-projekt". Ansøgningen skal være koblet op på et fagligt miljø, kollektiv kvalitetssikring og sparring med institutternes forskningskoordinatorer samt Forskningservice, for at vi kan give den bedste sparring i et landskab, der hele tiden forandrer sig.

Flere rådsmedlemmer fandt det vigtigt, at universitetet eller institutter ikke opstiller begrænsninger i forhold til indsendelse af ansøgninger, som er økonomisk helt uafhængige af RUC..

Der blev rejst et diskussionsspørgsmål om hvad der er den ønskelige balance for RUC ml. basisbevillinger og indhentning af eksterne midler samt hvor mange ansøgninger forskerne sender afsted. Spørgsmålet blev rejst, da det på nogle institutter fylder meget.

PK svarede, at dette er en vigtig diskussion, som vil blive taget op med udvalget i det kommende år.

Afslutningsvist blev der rejst et ønske fra udvalget om, at det i institutternes strategier skal fremgå, hvad man vil prioritere ift. eksempelvis overhead. PK lovede at tage denne diskussion videre til Dekanforum.

Ad 5 - Drøftelse af Ph.d.-området

PK satte rammen for drøftelsen, som kommer på baggrund af den gennemførte Ph.d.-evaluering, der nu skal lede til en handleplan. Drøftelsen skulle give input handleplanen og til bærende værdier for RUCs arbejde med Ph.d.-området.

Udvalget pegede på en række udfordringer på Ph.d.-området og den fremsendte handleplan. Det handlede især om de Ph.d.-studerendes trivsel og integration i faglige miljøer, herunder vejlederrollen og undervisning. Nedenfor opsummeres de væsentligste pointer.

Trivsel:

- Nogle udvalgsmedlemmer kritiserede placeringen af trivselsproblemer, som står anført længere nede ad prioriteringslisten end fx gennemførelsestid i handleplanen
- Der bliver ikke talt nok om dynamikkerne omkring det at gå fra at være kandidatstuderende til at være ligeværdig kollega som Ph.d. De Ph.d.-studerende som kommer direkte fra kandidatstudier bliver ofte sat i, og sætter sig selv i, en position nederst i hierarkiet. På INM har man en model for onboarding til dette, herunder en tydelig introduktion til hvilke rettigheder og forpligtelser man har i den nye rolle som Ph.d.

Integration i aktive, faglige miljøer:

- RUC skal ikke være et "Ph.d.-hotel", men ved ansættelse af Ph.d.-studerende skal det sikres, at der eksisterer et aktivt fagligt miljø, hvor de kan indgå i og få sparring.
- Der bør opsættes rammer for hvordan det sikres, at der reelt er et relevant og aktivt fagligt miljø for den enkelte Ph.d.
- Behovene kan være meget forskellige for de studerende fx afhængig af hvordan de er finansieret og om de er en del af et program med særskilte aktiviteter.

Vejlederrollen:

- Flere Ph.d.-studerende oplever, at det er nemt at falde udenfor den forskningsgruppe de er tilknyttet, og derfor "kun" har sin vejleder at spare med, hvilket er en skrøbelig model som kan påvirke trivsel negativt.
- Der ligger en opgave for Ph.d.-skolernes koordinatører i, at vejlederne skal acceptere, at det kan være nødvendigt og en fordel for den studerende at have tilknyttet medvejledere, interne såvel som eksterne, for at sikre en fleksibilitet og faglig tyngde i vejledningen.

Undervisning:

- Nogle universiteter har man mulighed for at undervise i det område, man arbejder med, mens man på RUC skal indgå i et meget bredere pensum og en model, hvor man ikke nødvendigvis har så meget erfaring og viden. Det skaber en hårdere vejlednings- og undervisningsbelastning på RUC end på andre universiteter.
- Der er store forskelle på hvordan institutterne fortolker og beregner antallet af de Ph.d.-studerendes pligttimer. For mange Ph.d.-studerende betyder det meget hvad man må bruge sine pligttimer på, da det er helt afgørende for deres arbejde efter Ph.d.'en
- Vejlederen har en rolle i forhold til at tale med den studerende om hvordan man bedst styrker vedkommendes CV og kompetenceudvikling, ift. prioritering af timer.

PK opsummerede udvalgets input til vigtige hensyn i Ph.d.-strategien fremover:

- Opmærksomhed på trivsel og tydeligere betoning af den Ph.d.-studerendes indlejring i et aktivt fagligt miljø
- Udfordringen stiller sig forskellige afhængig af om man er egen- eller eksternt finansieret
- Opmærksomhed på brugen af medvejledere så den Ph.d.-studerende får en bredere kontakthflade.

Ad 6 – Eventuelt

Næste møde aflyses og vi mødes igen i 2022.
